

Kaupunginvaltuusto

AIKA 29.10.2019 klo 18:00 - 20:07**PAIKKA** Kaupungintalo, valtuustosali**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
61	Kokouksen avaaminen	145
62	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	146
63	Pöytäkirjantarkastajien valinta	147
64	Työjärjestyksen hyväksyminen	148
65	Hyvinvointikertomus 2018 ja hyvinvointisuunnitelma 2020	149
66	Talousarvion toteutuminen ja osavuosisikatsaus 31.8.2019	151
67	Kaupungin talousarvion 2019 tarkistukset ja lisämäärärahat	155
68	Kotihoidontuen kuntalisän käyttö Pyhäjärven kaupungissa 2020	157
69	Tuloveroprosentista päättäminen vuodelle 2020	160
70	Kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2020	164
71	Valtuutettujen aloitteet	168
72	Kokouksen päättäminen	169

Kaupunginvaltuusto

29.10.2019

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Aulakoski Eeva	Valtuutettu	
	Karvonen Ilpo	Valtuutettu	
	Kauranen Aila	Valtuutettu	Työeste, saapui klo 18.28
	Kauranen Asko	Valtuutettu	
	Kauranen Greta	Valtuutettu	
	Koski Heikki	Valtuutettu	
	Kärkkäinen Markku	Valtuutettu	
	Lehto Harri	Valtuutettu	
	Leppäharju Raija	Valtuutettu	
	Leskinen Jorma	Valtuutettu	
	Liuska Juha	Valtuutettu	
	Liuska Markku	Valtuutettu	
	Majava Hanna-Reetta	Valtuutettu	
	Pappila Eeva-Riitta	Valtuutettu	
	Parttimaa Mauri	Valtuutettu	
	Pyhtilä Juhani	Valtuutettu	
	Savolainen Martti	Valtuutettu	
	Tikanmäki Jukka	Valtuutettu	
	Tikanmäki Jussi	Valtuutettu	
	Torssonen Asko	Valtuutettu	
	Väisänen Satu	Valtuutettu	
	Böhme Erkki	Varavaltuutettu	(Haapanen Pauliaukusti)
	Pennanen Reijo	Varavaltuutettu	(Hynninen Mirja-Liisa)
Karvonen Irina	Varavaltuutettu	(Jussinniemi Jouni)	
Karvonen Aimo	Varavaltuutettu	(Mykkänen Teija)	
Nurminen Taimi	Varavaltuutettu	(Tuikka Tyyne)	
Kiviniemi Henrik	Kaupunginjohtaja		
Nissilä Sari	Talous- ja hallintojohtaja		
Lapinkoski Pasi	Maaseutujohtaja		
Lehtosaari Jukka	Sivistysjohtaja		
Laukkanen Sami	Tekninen johtaja		
Rantapelkonen Arja	Hyvinvointi-sote projektipäällikkö		
	Kinnunen Kirsti	Hallintosihteeri	
POISSA	Haapanen Pauliaukusti	Valtuutettu	Henkilökohtainen este
	Hynninen Mirja-Liisa	Valtuutettu	Henkilökohtainen este
	Jussinniemi Jouni	Valtuutettu	Henkilökohtainen este
	Kurtén Kjell	Valtuutettu	Työeste
	Mykkänen Teija	Valtuutettu	Henkilökohtainen este
	Tuikka Tyyne	Valtuutettu	Henkilökohtainen este
	Haavisto Pentti	Varavaltuutettu	Työeste (Kurtén Kjell)

ALLEKIRJOITUKSET

Jukka Tikanmäki
Puheenjohtaja

Kirsti Kinnunen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

61 - 72

Pöytäkirjantarkastajat:

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.
Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika

Markku Kärkkäinen

Asko Torssonen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Tarkastettu pöytäkirja on julkaistu yleisesti nähtäville (KL 140 §)
Pyhjärven kaupungin verkkosivuille 6.11.2019,
www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat).

Kirsti Kinnunen
hallintosihteeri

Kaupunginvaltuusto

§ 61

29.10.2019

Kokouksen avaaminen

2251/00.02.00/2019

KVALT § 61

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.00.

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

2252/00.02.00/2019

KVALT § 62

Hallintosäännön (kvalt 15.10.2018 § 82) 83 §:n mukaan kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 4 päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin verkkosivuilla ja julkisten kuulutusten ilmoitustaululla sekä valtuuston erikseen päättämällä tavalla.

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu on julkaistu kaupungin julkiseen tietoverkkoon 23.10.2019 (www.pyhajarvi.fi, kuulutukset).

Kaupunginvaltuuston kokousilmoitus on julkaistu Pyhäjärven Sanomat -lehdessä 23.10.2019.

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu ja esityslista on lähetetty kaupunginvaltuutetuille ja -varavaltuutetuille (kvalt 30.10.2017 § 96).

Valtuusto on siten kutsuttu koolle kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti.

Kokous on päätösvaltainen, kun vähintään 2/3 valtuutetuista (18) on saapuvilla.

Puheenjohtaja todenee, onko kokous laillisesti kokoonkutsuttu ja päätösvaltainen.

Liitteenä nro 1 läsnäololuettelo.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti kokoonkutsuttu ja päätösvaltainen.

Pöytäkirjan liitteenä nro 1
- läsnäololuettelo.

Kaupunginvaltuusto

§ 63

29.10.2019

Pöytäkirjantarkastajien valinta

2253/00.02.00/2019

KVALT § 63

Kuntalain 107 §:n mukaan hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset pöytäkirjan laatimisesta, tarkastamisesta ja tiedoksi antamisesta (Kuntal 90.1 §:n 2 j kohta). Myös pöytäkirjan allekirjoittamisesta määrätään hallintosäännössä (Kuntal 90.1 §:n 2 k kohta).

Kuntalain 140 §:n mukaan pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä siten kuin siitä on ennakolta ilmoitettu.

Hallintosäännön (15.10.2018 § 82) 104.2 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja on ilmoitettu julkaistavaksi yleisesti nähtäville Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille 6.11.2019, www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat).

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Markku Kärkkäinen ja Asko Torssonen.

Pöytäkirjantarkastajat:

Kaupunginvaltuusto

§ 64

29.10.2019

Työjärjestyksen hyväksyminen

2254/00.02.00/2019

KVALT § 64

Hallintosäännön (15.10.2018 § 82) 95 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Kaupunginhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

Päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti käsitellä asiat asialistan mukaisessa järjestyksessä.

Kaupunginhallitus	§ 267	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 65	29.10.2019

Hyvinvointikertomus 2018 ja hyvinvointisuunnitelma 2020

1801/00.01.02/2016

KHALL 14.10.2019 § 267

Hyvinvoinnin edistäminen on kuntalain (1§) mukaan kunnan perustehtävä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä velvoitteita on terveydenhuoltolaissa. Terveydenhuoltolain 12 § mukaisesti Pyhäjärven kaupungin on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kaupungin palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan asukkaiden hyvinvointitarpeisiin. Valtuustolle on keran valtuustokaudella valmistettava laajempi hyvinvointikertomus ja lisäksi kaupunkilaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain.

Hyvinvointikertomus on keskeinen osa kaupungin strategiatyötä, toiminnan ja talouden suunnittelua, seuranta ja arviointia. Kaupunkistrategia ohjaa hyvinvoinnin näkökulmasta painopistealueita. Hyvinvointiin liittyvät konkreettiset toimenpiteet ja tavoitteet esitetään talous- ja toimintasuunnitelmissa sekä käyttösunnitelmissa. Tavoitteena on, että hyvinvoinnin edistäminen huomioidaan myös kaikessa palvelutoiminnassa ja uudistamistyössä. Elinvoiman, osaamisen, sivistyksen ja kulttuurin edistäminen, elinympäristön kehittäminen sekä paikallisen osallisuuden ja demokratian edistäminen vaikuttavat kaikki myös kaupungin asukkaiden ja yhteisöjen hyvinvointiin. Nämä kaupungin tehtävät ja roolit jopa vahvistuvat. Saumaton yhteistyö sosiaali- ja terveystoimen toimijoiden kanssa vahvistaa ja varmistaa suunnitelmallisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toteutumisen. Yhteisen hyvinvointitiedon tuottaminen ja jakaminen sekä hyvinvoinnin yhteinen edistämistyö alueellisten toimijoiden kanssa on keskeistä asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen järjestämiseksi.

Pyhäjärven kaupunki sitoutuu Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksessa esitettyyn ihmislähtöiseen hyvinvointijohtamiseen, yhteiskehittämiseen sekä jatkuvaan rakenteiden kehittämiseen. Vuosittaisessa hyvinvointikertomuksessa hyödynnetään Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikäsitettä ja ihmisen eri elämänkaaren vaiheessa oleviin hyvinvoinnin päämääriin: Voin hyvin ja olen tyytyväinen elämään. Minulla on hyvä arki ja mielekäs elämä.

Vuosittainen hyvinvointikertomus täydentää laajaa hyvinvointikertomustietoa ja -suunnitelmaa. Uusia päivittyneitä indikaattoritietoja on vähän käytettävissä tähän vuosiraporttiin, lukuun ottamatta uusia kouluterveyskyselyjen tuloksia. Merkittävimmät esiin nousevat muutokset tuodaan esiin. Raportissa kuvataan myös keskeisiä kaupunkilaisten hyvinvointiin liittyviä hankkeita. Hyvinvointityötä – ja johtamista on tehty Ikäystävällisen Pyhäjärvi -teeman alla suunnitelmallisesti noudattaen kuntastrategian painotuksia elin-

Kaupunginhallitus	§ 267	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 65	29.10.2019

---

voiman ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Hyvinvointikertomusta on valmisteltu syksyyn 2019 asti ja käyttösuunnitelmissa palvelualueet tarkentavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteitä liittyen hyväksytyyn kaupunkistrategiaan ja päivitettyyn hyvinvointisuunnitelmaan vuodelle 2020.

Hyvinvointikertomuksen valmistelusta on vastannut kaupunginhallituksen nimeämä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä.

Liitteenä nro 6

- Hyvinvointikertomus 2018 ja hyvinvointisuunnitelma 2020.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Pyhäjärven kaupungin hyvinvointikertomuksen 2018 ja hyvinvointisuunnitelman 2020 ja lähettää ne edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

KVALT § 65

Liitteenä nro 2

- Hyvinvointikertomus 2018 ja hyvinvointisuunnitelma 2020.

Päätös:

Valtuutetuille oli jaettu pöytiin Pyhäjärven kaupungin hyvinvointikertomuksen 2018 ja hyvinvointisuunnitelman 2020 tarkentuneet sivut 34-44.

Hyvinvointi-sote projektipäällikkö Arja Rantapelkonen esitteli valtuutetuille Pyhäjärven kaupungin hyvinvointikertomuksen 2018 ja hyvinvointisuunnitelman 2020.

Aila Kauranen saapui kokoukseen klo 18.28.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen päätösehdotuksen.

Arkistokohdassa Ma säilytetään

-Pyhäjärven kaupungin hyvinvointikertomus 2018 ja hyvinvointisuunnitelma 2020.

Kaupunginhallitus	§ 262	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 66	29.10.2019

Talousarvion toteutuminen ja osavuosikatsaus 31.8.2019

2247/02.02.02/2019

KHALL 14.10.2019 § 262

Kaupunginvaltuusto on 24.6.2013 § 115 päättänyt, että jatkossa tehdään laajempi osavuosikatsaus elokuun lopun tilanteesta sekä numeerinen tuloslaskelma huhtikuun lopun tilanteesta.

Talousarvion menot ja tulot 1.1. – 31.8.2018 ovat toteutuneet maaseutupalvelujen, sivistystoimen sekä teknisen toimen osalta vuoden 2019 talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Hallintotoimen osalta menojen osalta on odotettavista muutoksia talousarvioon Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen osavuosikatsauksen yhteydessä. Pyhäjärven talousarviomäärärahojen arvioidaan ylittävän 1.280.900 euroa, mikä johtuu pääasiassa erikoissairaanhoidon ja kotiin annettavien palvelujen menojen kasvusta. Muilta osin myös hallintotoimen talousarvion menot ja tulot toteutuvat vuoden 2019 talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Pyhäjärven kaupungin kunnallisveron tuotto perustuu 20,75 veroprosenttiin. Vuodelle 2019 kunnallisveron tuotoksi on budjetoitu 14,7 miljoonaa euroa. Alkuvuoden toteutumaa verrattaessa edellisvuoden vastaavaan aikaan kunnallisveroja on kertynyt 5,8 % vähemmän kuin vastaavaan aikaan edellisvuonna. Kunnallisverojen tuoton toteutuma 31.8.2018 oli 10.911.253 euroa ja toteutuma 31.8.2019 oli 10.273.739 euroa.

Kunnallisveron ennakonpidätysten kertymät eivät ole kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Verohallinnon tekemien uusien selvitysten perusteella suurin osa kertymävajeesta johtuukin aiemmasta tiedosta poiketen verokorttiuudistuksesta ja tulorekisterin ongelmat selittävät vain murto-osan vajeesta. Verokorttiuudistuksessa on kyse siitä, että uudessa ennakkoperintämenettelyssä on luovuttu palkkakausi-kohtaisista tuloajoista ja sivutulokorteista, jonka johdosta ennakonpidätykset on toimitettu alkuvuodesta huomattavasti aiempaa käytäntöä alhaisempina.

Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella verokorttiuudistuksesta johtuva kertymävaje alkaa korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa tehtävissä ennakonpidätyksissä. Täten loppusyksyn aikana kertymävaje kasvaa edelleen kuukausittain, elleivät veronmaksajat korota laajasti veroprosenttejaan tai verokorttien vuosittaiset ansiorajat ylity laajasti. Tilityksissä korjausliike näkyisi siten suuremmissa määrin vasta tammikuussa. Lopullisesti vaje korjaantuu vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

Vuoden 2019 yhteisöveron tuotoksi on budjetoitu 5,0 miljoonaa euroa. Alkuvuoden toteutumaa verrattaessa edellisvuoden vastaavaan aikaan yhteisöveroja on kertynyt 15,1 % vähemmän kuin

Kaupunginhallitus	§ 262	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 66	29.10.2019

---

vastaavaan aikaan edellisvuonna. Yhteisöveron tuoton toteutuma 31.8.2018 oli 3.555.447 euroa ja toteutuma 31.8.2019 oli 3.016.977 euroa.

Verotulojen toteutuma 31.8.2019 oli yhteensä 13.333.692 euroa, joka on 63,6 % kuluvan vuoden talousarviosta. Verotulojen muutos edelliseen vuoteen verrattuna on -8,2 %.

Valtionosuuksien toteutuma kuluvan vuoden elokuussa oli yhteensä 10.941.556 euroa, joka on 67,5 % kuluvan vuoden talousarviosta. Valtionosuuksien muutos edelliseen vuoteen verrattuna on 1,4 %.

Pyhjäjärven kaupungin ulkoiset toimintatuotot olivat vuoden 2019 toisen kolmanneksen lopussa 2,2 miljoonaa euroa, joka on 61,5 % budjetoidusta. Ulkoiset toimintakulut kuluvan vuoden elokuun lopussa olivat 26,6 miljoonaa euroa, joka on 63,8 % budjetoidusta. Elokuun lopun toteutumatietojen mukainen vuosikate oli -138.723,93 euroa.

Kuluvan vuoden elokuun loppuun mennessä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle on suoritettu maksuosuusennakot kuukausittain (715.550 euroa kaksi kertaa kuukaudessa). Erikoissairaanhoidon kustannukset on suoritettu toteutuneiden kustannusten mukaisesti seuraavan kuukauden aikana. Kuntayhtymälle on maksettu 31.8.2019 maksuosuusennakoita sekä erikoissairaanhoidon kustannuksia yhteensä 15.743.178 euroa (31.8.2018 on maksettu yhteensä 15.643.034 euroa).

Pyhjäjärven talousarviomäärärahojen arvioidaan ylittyvän 1.280.900 euroa, mikä johtuu pääasiassa erikoissairaanhoidon ja kotiin annettavien palvelujen menojen kasvusta. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen osavuositarkastus 31.8.2018 sekä määrärahan muutosesitys tulee päätettäväksi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle kuntayhtymähallituksen käsittelyn jälkeen.

Kaupungin varainhoidon tavoitteena on ollut pitkällä aikavälillä (5 – 10 vuotta) saavuttaa keskimäärin 5 %:n tuotto vuosittain. Pyhjäjärven kaupungin varainhoitajina ovat toimineet vuoden 2019 alusta alkaen Evli sekä uutena varainhoitajana Nordea. Evlin kolmen vuoden tuotto on ollut 16,37 % sekä tuotto vuoden alusta on ollut 7,29 %. Nordean varainhoidon tuotto prosentti vuoden alusta on ollut 10,44 %. Sijoitussalkkujen markkina-arvot olivat elokuun lopussa: Evli 5.423.979 euroa (5.052.711 euroa 31.12.2018) ja Nordea 4.862.461 euroa (3.317.256 euroa 31.12.2018, sijoitukset arvoltaan 1.100.000 euroa tehtiin 10.1.2019).

Elokuun lopussa investointien kustannukset vähennettynä rahoitusosuuksilla olivat yhteensä 2.001.730 euroa. Investointien toteutuminen talousarvioon verrattuna oli 90 %. Suurimmat investointikohteet kuluvana vuonna olivat keskuskoulun korjausinvestointi sekä kaavateiden peruskorjaus.

Kaupunginhallitus	§ 262	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 66	29.10.2019

Vuodelle 2019 on budjetoitu talousarviolainanottoon 4.700.000 euroa. Kaupunginhallitus on päättänyt 13.5.2019 § 131 talousarviolainan ottamisesta, jota nostetaan maksuvalmiuden turvaamiseksi. Talousarviolaina on nostettu kokonaisuudessaan kuluvan vuoden aikana. Lainakanta 31.8.2019 oli 5.659 euroa/asukas.

Väestötietojärjestelmän rekisterin mukainen asukasluku elokuun lopussa oli 5.170. Vuoden lopun tilanteeseen verrattuna vähennystä oli 78 asukasta. Työttömyysaste elokuun lopussa oli 10,3 %, (31.8.2018 työttömyysaste oli 10,1 %).

Liitteenä nro 1
- osavuosikatsaus 31.8.2019.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi talousarvion toteutumisen sekä osavuosikatsauksen 31.8.2019.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

KVALT § 66

Liitteenä nro 3
- osavuosikatsaus 31.8.2019.

Päätös:

Pyhjäjärven kaupungin osavuosikatsauksen 31.8.2019 esittelivät valtuutetuille:

- Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi kertoi vuoden 2019 talousarvion toteutumiseen ja vuoden 2020 talousarvioon vaikuttavia tekijöitä.
- Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä hallintotoimen osalta.
- Sivistysjohtaja Jukka Lehtosaari sivistystoimen osalta.
- Tekninen johtaja Sami Laukkanen teknisen toimen ja investointien osalta.
- Maaseutujohtaja Pasi Liikanen alueelliset maaseutupalvelut osalta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen päätösehdotuksen.

Arkistokohdassa Cf säilytetään
- osavuosikatsaus 31.8.2019.

Kaupunginhallitus	§ 263	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 67	29.10.2019

Kaupungin talousarvion 2019 tarkistukset ja lisämäärärahat

2090/02.02.00/2018

KHALL 14.10.2019 § 263

Hallintosäännön 59 §:n (kvalt 15.10.2018 § 82) mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa.

Talousarviovuoden tässä vaiheessa toimialueet eivät esitä muutoksia käyttötalouteen.

Tekninen lautakunta on päättänyt 17.9.2019 § 46 investointiohjelman määrärahanmuutoksista vuodelle 2019, jotka esittää edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Määrärahamuutokset on eritelty oheismateriaaleissa.

Investointien määrärahamuutosten vaikutus vuoden 2019 talousarvioon ei lisää kokonaisinvestointimäärää. Investointien määrärahamuutoksista pystyttiin kattamaan 296.596 euroa kuluvan vuoden toisista investoinneista. Suurin yksittäinen investointimäärärahamuutos kohdistuu keskuskoulun korjausinvestointiin. Investointien määrärahamuutokset eivät vaikuta myöskään rahoituslaskelmaan.

Tarkoituksenmukaisinta on valmistella hankkeiden vaatimat määrärahatarpeet yhdellä ja samalla kerralla ratkaistavaksi tuotavalla investointiohjelman 2019 muutoksella, mikä talousarvioon 2019 tarvittavien muutosten takia on hallintosäännön 59 §:n mukaisesti esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

PPKY Selänteen tuottamien sote-palvelujen lisämäärärahaesitys käsitellään kuntayhtymän osavuositarkastuksen käsittelyn yhteydessä kaupunginhallituksessa 11.11.2019. .

Liitteinä nro 2

- tekninen lautakunta 17.9.2019 § 46
- muutosbudjetti 1 / 2019, investoinnit

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää seuraavat Investointierien muutosesitykset kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi:

Rakennukset

investointimenot muutos -240.596 € (investointimenojen lisäys)

Kiinteät rakenteet ja laitteet

investointimenot muutos 240.596 € (investointimenojen vähen-

Kaupunginhallitus	§ 263	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 67	29.10.2019

---

nys)

Päätös:

Raija Leppäharju esitti, että joulukuussa 2018 valtuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2019 lintutornia varten varattu määräraha 15.000 € säilytetään talousarviossa, eikä sillä kateta muita investointeja Lintutorni on omiaan edistämään pyhäjärvisiä matkailua.

Esitystä ei kukaan kannattanut, joten se raukesi.

Kaupunginhallituksen päätökseksi tuli kaupunginjohtajan päätösehdotus.

KVALT § 67

Liitteenä nro 4

- tekninen lautakunta 17.9.2019 § 46
- muutosbudjetti 1 / 2019, investoinnit.

Päätös:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen päätösehdotuksen.

Arkistokohdassa Df säilytetään

- tekninen lautakunnan päätös 17.9.2019 § 46
- muutosbudjetti 1 / 2019, investoinnit.

Kaupunginhallitus	§ 266	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 68	29.10.2019

Kotihoidontuen kuntalisän käyttö Pyhäjärven kaupungissa 2020

2353/02.05.01/2019

KHALL 14.10.2019 § 266

Pyhäjärven kaupunki on maksanut vuosittain kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti vahvistetun sopimuksen mukaisesti kotihoidontuen kuntalisää vuosina 2011 - 2019. Viimeisin sopimus koskee vuotta 2019. Kaupunginvaltuusto on lokakuun 2018 päätöksellään antanut kaupunginhallitukselle valtuutuksen allekirjoittaa Kansaneläkelaitoksen kanssa sopimuksen lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamisesta Kansaneläkelaitoksen maksaman kotihoidontuen yhteydessä ajalle 1.1.2019 - 31.12.2019. Maksatussopimus tulee uusia lokakuun loppuun mennessä, jos kaupunki jatkaa kotihoidontuen kuntalisää tai irtisanoa se saman ajan sisällä eli lokakuun loppuun 2019 mennessä.

Alle kolmivuotiaiden lasten vanhemmilla on lakiin perustuva oikeus valita lastensa hoitomuodoksi joko kunnallinen varhaiskasvatus, kotihoito tai yksityinen varhaiskasvatus. Varhaiskasvatusta lasten hoidontukijärjestelmä on vaihtoehto kunnalliseen varhaiskasvatukseen osallistumiselle. Kaikkia hoito- ja tukimuotoja tuetaan julkisin varoin. Lastenhoidon tukia säätelevän lain mukaisten tukien lisäksi kaupunki voi päättää maksaa harkinnanvaraista tukea, kuntalisää. Kuntalisällä vahvistetaan lapsiperheiden työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen valinnan vapautta, ja mahdollistetaan lapsen ja hänen perheensä ennaltaehkäisevän tukemisen Pyhäjärven kaupungin hyväksymän lastensuojelusuunnitelman mukaisesti. Ennaltaehkäiseviin lapsi- ja perhepalveluihin panostaminen vähentää korjaavien, hinnaltaan kalliiden erityispalvelujen tarvetta.

Kunnallinen lisä on maksettu hoitorahan korotuksena. Pyhäjärven kaupungin lasten kotihoidon kuntalisän suuruus vuosina 2011 - 2019 on ollut 150 € / kk perheen nuorimmasta alle 3-vuotiaasta lapsesta. Kuntalisä on lapsen huoltajalle veronalaista tuloa. Kotihoidon kuntalisän kustannukset Pyhäjärvellä ovat olleet yhteensä:

Vuosi	Euroa
2011	100.006
2012	101.745
2013	122.510
2014	116.041
2015	91.040
2016	81.630
2017	97.206
2018	88.709
1.1.- 31.9.2019	56.521

Kaupunginhallitus	§ 266	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 68	29.10.2019

Kelan tietokannan mukaan Pyhäjärvellä on ollut lasten kotihoidontuen kuntalisän saajia:

Pvm	Kpl	Pvm	Kpl
31.1.2014	68		
30.6.2014	70	31.12.2014	66
30.6.2015	62	31.12.2015	47
30.6.2016	50	31.12.2016	51
31.6.2017	68	31.12.2017	53
31.8.2018	58	31.12.2018	49
30.9.2019	40		

Kuntaliitto on tehnyt kyselyn lasten kotihoidontuen kuntalisästä Manner-Suomen kunnille vuodesta 2008 alkaen joka toinen vuosi. Viimeinen selvitys on tehty keväällä 2018. Viimeiseen kyselyyn vastasi 86 prosenttia (255 kuntaa) Manner-Suomen kunnista. Kuntalisää maksaa tällä hetkellä 48 (19 %) kyselyyn vastanneista kunnista. Vuoden 2016 kyselyssä kuntalisää maksoi 60 kuntaa, mikä oli 23 prosenttia tuolloin kyselyyn vastanneista. Kotihoidontuen kuntalisää maksetaan useammin suurissa ja keskisuurissa kaupungeissa, joissa yli 40 prosenttia kunnista maksaa kuntalisää. Vähiten kuntalisää maksetaan alle 5.000 asukkaan kunnissa.

Kotihoidontuen kuntalisää maksavat kunnat, lukumäärä (kpl) ja prosenttia kunnista (%), lähde: Kuntaliiton kysely

Vuosi	Lukumäärä/kpl	:%a kunnista
2008	79	21
2010	84	26
2012	99	31
2014	85	30
2016	60	23
2018	48	19

Taloustoimikunta evästi 27.2.2019 lasten kotihoidontuen kuntalisän valmistelua vuosille 2020 ja 2021 siten, että maksamista jatketaan aikaisemman päätöksen mukaisesti.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle:

1. että valtuusto hyväksyy varattavaksi vuoden 2020 talousarvioon 80.000 euroa kotihoidontuen kuntalisän maksamista varten;
2. että valtuusto päättää kuntalisän suuruudeksi 150 € / kk perheen nuorimmasta alle 3-vuotiaasta lapsesta;
3. että valtuusto päättää lasten kotihoidontuen piirissä olevien lasten kuntalisän maksamisen edellytykset seuraavasti:

Kaupunginhallitus	§ 266	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 68	29.10.2019

- lasta hoitaa vanhempi;
- kaikista tukeen oikeutettavista lapsista on valittu maksettavaksi kotihoidon tuki;
- kuntalisää maksetaan vain perheen nuorimmasta alle 3-vuotiaasta lapsesta;
- kuntalisää ei makseta kotihoidontuen piirissä olevista lapsista samalta ajalta kuin perheelle on myönnetty vanhempainpäivärahaa; ja että
- kuntalisää maksetaan täydeltä kuukaudelta;

4. että valtuusto päättää kohdasta 3 poiketen:

- vaikeasti tai syvästi kehitysvammadiagnoosissa kehitysvammaiseksi todetun lapsen osalta kotihoidontuen kuntalisää voidaan maksaa kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevan lapsen perheelle, mikäli lapsella on erikoislääkärin suositus kuntouttavasta varhaiskasvatuksesta ja lapsella on maksuton varhaiskasvatus erityishuoltolain mukaan, ja perheessä on toinen kotihoidossa oleva kotihoidontukeen oikeutettu lapsi
- jos lasten kotihoidon tukeen oikeutetulla perheellä on lastensuojelun asiakkuus, jossa lapsen edun mukaisesti on järjestetty lapselle kunnallinen varhaiskasvatus

5. että valtuusto päättää antaa kaupunginhallitukselle valtuutuksen allekirjoittaa Kansaneläkelaitoksen kanssa sopimuksen lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamisesta Kansaneläkelaitoksen maksaman tuen yhteydessä 1.1.2020 - 31.12.2020 välisenä aikana.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

KVALT § 68

Päätös:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Pöytäkirjantarkastajat:

Kaupunginhallitus	§ 264	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 69	29.10.2019

Tuloveroprosentista päättäminen vuodelle 2020

2351/02.03.01/2019

KHALL 14.10.2019 § 264

Kuntalain 410/2015 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä (18.12.1995/1558) annetun lain 91a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä tuloveroprosentin suuruus. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella. Vuosina 2017 - 2019 Pyhäjärven kaupungin tuloveroprosentti on ollut 20,75 %. Vuosina 2007 – 2016 Pyhäjärven kaupungin tuloveroprosentti on ollut 19,75 %.

Verotulojen toteutumat tilinpäätöksissä:

	TP 2017	TP 2018	Muutos-%
Kunnallisverot, euroa	14.172.151	14.330.981	+1,12 %
Yhteisöverot, euroa	6.238.691	4.907.920	-21,33 %
Yhteensä	20.410.842	19.238.901	-5,74 %

Verotulojen toteutumat vuonna 2019:

	TA 2019	Tot. 30.9.2019	Tot. %
Kunnallisverot, euroa	14.700.000	10.964.895	74,59
Yhteisöverot, euroa	5.000.000	3.290.103	65,80
Yhteensä	19.700.000	14.254.998	72,36

Kunnallisveron ennakonpidätysten kertymät eivät ole kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Verohallinnon tekemien uusien selvitysten perusteella suurin osa kertymävajeesta johtuukin aiemmasta tiedosta poiketen verokortti uudistuksesta ja tulorekisterinongelmat selittävät vain murto-osan vajeesta. Verokortti uudistuksessa on kyse siitä, että uudessa ennakkoperintämenettelyssä on luovuttu palkkakausi kohtaisista tulo rajoista ja sivutulokorteista, jonka johdosta ennakonpidätykset on toimitettu alkuvuodesta huomattavasti aiempaa käytäntöä alhaisempina.

Pöytäkirjantarkastajat:

Kaupunginhallitus	§ 264	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 69	29.10.2019

Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella verokorttiuudistuksesta johtuva kertymävaje alkaa korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa tehtävissä ennakonpidätyksissä. Täten loppusyksyn aikana kertymävaje kasvaa edelleen kuukausittain, elleivät veronmaksajat korota laajasti veroprosenttejaan tai verokorttien vuosittaiset ansiorajat ylity laajasti. Tilityksissä korjausliike näkyisi siten suuremmissa määrin vasta tammikuussa. Lopullisesti vaje korjaantuu vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

Verotulojen arviot talousarviovuonna 2020, jos tuloveroprosentti on

	20,75 %	21,75 %
Kunnallisverot, euroa	14.200.000	14.800.000
Yhteisöverot, euroa	4.500.000	4.500.000
Yhteensä	18.700.000	19.300.000

Verotuloarviot perustuvat Suomen Kuntaliiton tuottamiin kunta-kohtaisiin veroennusteisiin, jotka on päivitetty 10.9.2019 julkaistun koko maan verotuloennustekehikon pohjalta. Verotuloennustekehikossa on huomioitu Verohallinnon uusimmat ennakkotiedot verovuoden 2018 verotuksesta sekä veroperustemuutokset vuodelle 2020.

Tuloveroprosentin muuttaminen 0,25 %-yksiköllä lisäisi kunnallisverotuloja noin 150.000 euroa / vuosi Pyhäjärvellä. Yhden prosenttiyksikön muutos lisäisi verotuloja noin 600.000 euroa / vuosi.

Kaupunginvaltuuston 26.6.2018 § 51 hyväksymän Talouden tasapainottamisohjelman taustalla on monia asioita. Vuonna 2015 kaupungin tulopohja oheni valtiosuusleikkausten ansiosta. Pyhäjärvi kuuluu lisäksi valtiosuusleikkauksessa osuuttaan eniten menettäneisiin kuntiin. Pyhäsalmen kaivoksen malmivarantojen loppuessa mahdollisesti vuonna 2020 verotulojen väheneminen voi olla jopa 7 M€ / vuosi. Myös toimintakulujen kasvaminen on ollut viime vuosina merkittävää.

Kaupunginhallituksen päätös talousarvion 2017 laadinnan perusteista sisälsi tasapainottamisohjelman mukaiset tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien korotukset. Myös valtion vetäytyminen kuntapalveluiden rahoituksesta lisää merkittävästi kuntien veronkorotuspaineita. Verotulojen arviointiin vaikuttaa yleinen taloudellinen kehitys, hallituksen päätökset sekä talouspolitiikka. Paikallisia muuttujia verotulokehityksessä ovat lisäksi elinkeinotoiminnan vireys ja muutokset, mutta taustalla vaikuttaa myös vahvasti yleismaailmallinen taloustilanne.

Kuntalain (410/2015) 118 §:n mukaan arviointimenettelyssä siirryttiin kuntakonsernin tunnuslukuihin vuonna 2017. Arviointime-

Kaupunginhallitus	§ 264	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 69	29.10.2019

---

nettely sisältää kunnan tuloveroprosenttia koskevan talouden tunnuslukukriteerin. Kriteeri täyttyy, jos kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti, esimerkiksi vuonna 2018 raja-arvona olisi 19,88 % lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä eli 20,88 %.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Laki on tullut voimaan 1.3.2019. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään. Uusien kriisikuntakriteereiden mukaan tuloveroprosenttia koskeva raja-arvo on seuraava: kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö).

Veroprosentin korotuksesta kunta saa aina täysimääräisen hyödyn kertyvinä verotuloina eikä kunnan asema heikkene mitenkään valtionosuuksien tasauksessa olipa kunta tasauslisän saaja tai tasausvähennyksen maksaja.

Pyhjäjärven kaupungin kumulatiivinen ylijäämä on tilinpäätöksessä 2018 yhteensä 3,98 miljoonaa euroa. Valtuuston joulukuussa hyväksymä talousarvio vuodelle 2019 on laadittu 2,55 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ilmoittaman ennakkotiedon mukaan vuoden 2019 Pyhjäjärven talousarviomäärärahojen arvioidaan ylittävän 1.280.900 euroa, mikä johtuu pääasiassa erikoissairaanhoidon ja kotiin annettavien palvelujen menojen kasvusta. Vuoden 2019 jälkeen kumulatiivinen ylijäämä on käytetty näiden laskelmien mukaan.

Kuntien heikko talouskehitys ja poikkeuksellisen suuret valtionosuusleikkaukset näkyivät jo vuoden 2015 kunnallisveroprosenteissa. Noin kolmannes kunnista, yhteensä 98 kuntaa, nosti kunnallisveroprosenttia vuodelle 2015. Vuodelle 2016 kunnallisveroprosenttiaan korotti kaikkiaan 45 kuntaa, vuodelle 2017 kaikkiaan 47 kuntaa, vuodelle 2018 kaikkiaan 53 kuntaa sekä vuodelle 2019 kaikkiaan 46 kuntaa.

Kaupunginvaltuusto linjasi ja hyväksyi tuloveroprosentin korottamisen 1 prosenttiyksiköllä iltakoulussa 17.6.2019.

Taloustoimikunta käsitteli tuloveroprosentin esittämistä vuodelle 2020 ja päätyi ehdottamaan tuloveroprosentin korottamista yhdellä prosenttiyksiköllä.

Liitteenä nro 3

Kaupunginhallitus	§ 264	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 69	29.10.2019

- Pyhäjärven kaupungin toteutuneet verotulot vuosilta 2007 - 2018 sekä ennuste vuosille 2019 - 2022.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Pyhäjärven kaupungin tuloveroprosentiksi vuodelle 2020 päätetään 21,75 %.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

KVALT § 69

Liitteenä nro 5

- Pyhäjärven kaupungin toteutuneet verotulot vuosilta 2007 - 2018 sekä ennuste vuosille 2019 - 2022.

Päätös:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan liitteenä nro 2

- Pyhäjärven kaupungin toteutuneet verotulot vuosilta 2007 - 2018 sekä ennuste vuosille 2019 - 2022.

Kaupunginhallitus	§ 265	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 70	29.10.2019

Kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2020

2352/02.03.02/2019

KHALL 14.10.2019 § 265

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n 2 momentin (13.12.2001/1266) mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella.

Kiinteistöveroprosenttien rajat ovat voimassa olevan kiinteistöverolain 11.3 §:n, 12.1 §:n, 12a.1 §:n, 13.1 §:n, 13a §:n ja 14 §:n mukaan seuraavat:

- yleinen kiinteistövero	0,93 - 2,00
- vakituinen asuinrakennus	0,41 - 1,00
- muu asuinrakennus	0,93 - 2,00
- rakentamaton rakennuspaikka	2,00 - 6,00
- yleishyödyllinen yhteisö	0,00 - 2,00
- voimalaitokset	0,93 - 3,10

Vuodesta 2018 alkaen tuulivoimapuistoja siirrettiin kiinteistöverotuksessa voimalaitosten kiinteistöveroprosentin piiriin. Tuulivoimapuistoja, joiden tuulivoimaloiden yhteisteho ylittää 10 megavoltiampeeria ja voimalat on liitetty verkkoon yhteisestä liityntäpisteestä, kohdellaan jatkossa voimalaitoksina kiinteistöverotuksessa. Kaikki tuulivoimalat eivät siten välttämättä siirry voimalaitosveroprosentin piiriin, mutta muutoksen arvioidaan lisäävän kuntien kiinteistöverotuloja noin 4 - 5 miljoonalla eurolla. Kaikki tuulivoimalat eivät valitettavasti ole tällä hetkellä kattavasti Verohallinnon tiedossa. Tuulivoimaloiden verotuksessa tapahtuvaa yksilöintiä varten kuntien tulisi antaa kaikille tuulivoimaloille pysyvä rakennustunnus.

Kiinteistöverojen kertymä Pyhäjärven kaupungille vuonna 2018 oli yhteensä 1.218.748 euroa.

Pyhäjärven kaupungin vuoden 2019 vahvistetut kiinteistöveroprosentit ovat olleet:

- yleinen kiinteistöveroprosentti	1,30 %
- vakituinen asuinrakennus	0,50 %

Pöytäkirjantarkastajat:

Kaupunginhallitus	§ 265	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 70	29.10.2019

- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,30 %
- rakentamaton rakennuspaikka	4,00 %
- yleishyödyllinen yhteisö	0,10 %
- voimalaitokset	3,10 %.

Laskennallinen kiinteistöveroarvio vuodelle 2020 edellä mainituilla kiinteistöveroprosenteilla ja nykyisillä verotusarvoilla on yhteensä noin 1.250.000 euroa.

Kaupunginvaltuuston 20.6.2016 § 37 hyväksymän talouden tasapainottamisohjelman taustalla on monia asioita. Vuonna 2015 kaupungin tulopohja oheni valtionosuusleikkausten ansiosta. Pyhäjärvi kuuluu lisäksi valtionosuusuudistuksessa osuuttaan eniten menettäneisiin kuntiin. Pyhäsalmen kaivoksen malmivarantojen loppuessa tämänhetkisen arvion mukaan vuonna 2021 verotulojen väheneminen voi olla jopa 7 M€ / vuosi, joskin vähenemä on alkanut jo aiemmin. Toimintakulujen kasvaminen on lisäksi ollut viime vuosina merkittävää.

Kaupunginvaltuuston 26.6.2018 § 51 hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2019 – 2021 sisältää seuraavat kirjaukset: kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä korotuksia vuodelle 2019 sekä kiinteistöveroprosentteihin vuosille 2020 – 2021 tulevat muutokset jätetään harkittavaksi talousarviovalmistelun yhteyteen.

Kaupunginvaltuusto linjasi iltakoulussa 17.6.2019 kiinteistöveroprosenttien korottamisesta jättäen varauman kiinteistöprosenttien korottamiselle. Taustalla on kuntatalouden yhä kiristyvä kokonaistilanne.

Talustoimikunnan valmistelussa kiinteistöveroprosenttien korotukset vuodelle 2020 hyväksyttiin 14.3.2019 seuraavasti:

- Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttia muutetaan 0,50 %:sta 0,65 %:iin, jonka vaikutus on noin 154.100 euroa.
- Muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttia muutetaan 1,30 %:sta 1,40 %:iin, vaikutus noin 15.000 euroa.
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosenttia muutetaan 4,00 %:sta 6,00 %:iin, vaikutus noin 4.200 euroa.
- Edellä mainittujen muutosten vaikutus yhteensä on noin 173.300 euroa vuodessa.

Liitteenä nro 4

- laskelma kiinteistöverotuotoista Pyhäjärvellä.

Kaupunginhallitus	§ 265	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 70	29.10.2019

Liitteenä nro 5

- tietoja vertailukuntien tulovero- ja kiinteistöveroprosenteista.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että kiinteistöveroprosentit vuodelle 2020 määrätään seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti	1,30 %
- vakituisen asunnon kiinteistöverop.	0,65 %
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,40 %
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00 %
- yleishyödyllinen yhteisö	0,10 %
- voimalaitokset	3,10 %.

Päätös:

Jorma Leskinen esitti, että vakituisen asunnon kiinteistöveroprosenttia ei koroteta vuodelle 2020.

Raija Leppäharju kannatti Jorma Leskisen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettava muutosehdotus asiasta, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja teki äänestysjärjestys ja -tapaesityksen. Ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan päätösehdotusta (pohjaehdotusta) äänestävät JAA. Ja ne, jotka kannattavat Jorma Leskisen esitystä, äänestävät EI. Äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksellä. Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen äänestysjärjestyksensä ja -tavasta.

Suoritettiin äänestys, jossa annettiin viisi (5) JAA ääntä (Asko Kauranen, Eeva-Riitta Pappila, Heikki Koski, Kjell Kurtén, Mirja Hynninen) ja kaksi (2) EI ääntä (Jorma Leskinen, Raija Leppäharju).

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginjohtajan päätösehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi äänestyksen tuloksena 5-2.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginvaltuustolle esitettävät kiinteistöveroprosentit vuodelle 2020 kaupunginjohtajan päätösehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus	§ 265	14.10.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 70	29.10.2019

KVALT § 70

Liitteenä nro 6
- laskelma kiinteistöverotuloista Pyhäjärvellä.

Liitteenä nro 7
- tietoja vertailukuntien tulovero- ja kiinteistöveroprosenteista.

Päätös:

Jorma Leskinen, Vasemmiston valtuustoryhmä esitti, että vakituisen asunnon kiinteistöveroprosenttia ei koroteta vuodelle 2020.

Raija Leppäharju, Kansanliike Pyhäjärven valtuustoryhmä ja Martti Savolainen kannattivat Jorma Leskisen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kaupunginhallituksen pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaehdotusta äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Jorma Leskisen esitystä äänestävät "EI".

Puheenjohtajan esittämä äänestysesitys ja äänestystapa hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin kaksitoista (12) "JAA" ääntä, kolmetoista (13) "EI" ääntä ja yksi (1) tyhjä.

Puheenjohtaja totesi äänestystulokseen 12-13, 1 tyhjä viitaten, että kaupunginvaltuuston päätökseksi on tullut Jorma Leskisen esitys.

Pöytäkirjan liitteenä nro 3
- äänestysluettelo.

Pöytäkirjan liitteenä nro 4
- laskelma kiinteistöverotuloista Pyhäjärvellä.

Pöytäkirjan liitteenä nro 5
- tietoja vertailukuntien tulovero- ja kiinteistöveroprosenteista.

Kaupunginvaltuusto

§ 71

29.10.2019

Valtuutettujen aloitteet

2256/00.02.00/2019

KVALT § 71

Valtuutetun aloite / Raija Leppäharju / Kansanliike Pyhäjärvi ry,
Vasemmistoryhmä, Pro Pyhäjärvi ry

Kaupunginvaltuuston kokousten videolähetykset

Pöytäkirjan liitteenä nro 6
- tehty aloite.

Valtuutetun aloite / Eeva Aulakoski / Kansanliike Pyhäjärvi ry,
Vasemmistoryhmä, Pro Pyhäjärvi ry

Ravinnon merkityksestä

Pöytäkirjan liitteenä nro 7
- tehty aloite.

Kaupunginvaltuusto

§ 72

29.10.2019

Kokouksen päättäminen

2255/00.02.00/2019

KVALT § 72

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.07.

MUUTOKSENHAKUOHJE

Pöytäkirja on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille 6.11.2019, www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat)

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet kunnal-
täytäntöönpanoa:

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä lisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai

Pykälät: 61-64, 66, 71-72

Hvall 3 §:n 1 mom./ muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja kieltojen perusteet:

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Kunnallisvalitus: Pykälät 65, 67-70

Hallintovalitus: Pykälät

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Yleiskaavan, asemakaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevaan päätökseen on Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa valitusoikeus. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia. Rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan on myös valitusoikeus.

Valitusviranomainen

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Pöytäkirjantarkastajat:

Puhelin: 029 56 42800

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Kunnallisvalitus / hallintovalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille yleiseen tietoverkkoon, www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat).

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen kaikkien valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille yleiseen tietoverkkoon, www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat).

Julkista hankintaa koskeva valitus

Julkista hankintaa koskevaa päätökseen tai muuhun hankintamennettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 132-135 §:n mukaan hankintayksikölle kirjallisen hankintaohikaisu. Hankintaohikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hankintaohikaisu: Pykälät

Hankintaohikaisuviranomainen

Pyhäjärven kaupunginvaltuusto

Ollintie 26

86800 Pyhäsalmi

hallinto.kirjaamo@pyhajarvi.fi

Asia voidaan saattaa valituksella markkinaohikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain mukaisen kynnyksarvon. Valitus Markkinaohikeudelle on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusviranomainen

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valitus / Hankintaoikaisu tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja sen mukaan kuin hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tieto-järjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitusasiakirjat toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain 2 §:n (1455/2015) mukaan riita-, rikos- ja muutoksenhakuasian, ylimääräistä muutoksenhakua koskevan asian ja muun lainkäyttöasian käsittelystä voidaan periä oikeudenkäyntimaksua.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.